

Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Enhed: SPOLD
Sagsbeh.: DEPAMG
Koordineret med:
Sagsnr.: 2310927
Dok. nr.: 2817893
Dato: 21-08-2023

TALEPAPIR

Det talte ord gælder
Den 14. september 2023, Folketinget, Sundhedsudvalget

Tale til samråd AA-AD om privat kapacitet mv.

Samrådsspørgsmål AA:

- Hvad mener ministeren om, at der er stor ledig kapacitet på privathospitalerne mens danskerne står på lange ventelister til behandling og operation i det offentlige? Der henvises til artiklen ”Privathospitaler i opråb til minister: Patienter må vente månedsvis i det offentlige, mens de private har ledige pladser” fra DR.dk den 15. juli 2023.

Samrådsspørgsmål AB:

- Hvordan vil ministeren sikre, at den ledige kapacitet hos privathospitaler til behandling og operation udnyttes i en situation som nu, hvor der er lange ventelister til en lang række operationer i det offentlige?

Samrådsspørgsmål AC:

- Vil ministeren redegøre for årsagerne til, at en af intentionerne bag akutaftalen, nemlig at den ledige kapacitet i det samlede sundhedsvæsen skal udnyttes, ikke virker til at blive efterlevet, jf. artiklen ”Privathospitaler i opråb til minister: Patienter må vente månedsvis i det offentlige, mens de private har ledige pladser” fra DR.dk den 15. juli 2023?

Samrådsspørgsmål AD:

- Hvad mener ministeren om, at patienter kan vente op til tre uger, fra de udfylder en formular med ønsket om at blive henvist til behandling i det private, til de bliver ringet op af regionens patientkontor i Region Midtjylland, og hvad agter ministeren at gøre ved problemet? Der henvises til artiklen ”Samlet blå opposition raser over patientforhold i Region Midtjylland - minister kaldes i samråd” fra DR.dk den 25. juli 2023.

Spørgsmålene er stillet efter ønske fra Mette Thiesen (DF).

[Indledning]

Jeg vil gerne indlede med at kvittere for, at spørgeren har indkaldt til et vigtigt samråd i dag.

Jeg vil besvare de fire samrådsspørgsmål samlet.

Vi har alle hørt historier om patienter, der sidder rundt om i Danmark og har ventet meget længe på behandling med nedsat livskvalitet til følge.

Jeg er derfor meget enig med spørgeren i, at det er helt afgørende, at vi få nedbragt og normaliseret de lange ventelister i sundhedsvæsenet.

Det stod også klart, da denne regering blev dannet. Det er noget, vi tager meget alvorligt.

Derfor indgik regeringen sammen med Danske Regioner en aftale om en akutplan for sygehusvæsenet i februar.

Og som en delaftale til akutplanen indgik regeringen aftale med Danske Regioner og Sundhed Danmark om brugen af privat sygehuskapacitet.

Formålet med aftalerne er klart. Vi skal have ventetiderne nedbragt. Og kapaciteten i sundhedsvæsenet skal styrkes.

I den sammenhæng er jeg ret sikker på, at jeg ved flere lejligheder har gjort min holdning klar.

Det vigtige for mig er, at vi får mest mulig sundhed for pengene, og at vi bruger den samlede kapacitet i sundhedsvæsenet bedst muligt.

Det handler om, at alle – både det offentlige og det private – bidrager til at nedbringe ventelisterne til gavn for patienterne.

Og jeg er glad for, at vi i delaftalen er enige om, at alle parter gerne ville være med at løfte det ansvar.

[Bliver delaftalen overholdt?]

En del af rammesætningen for samrådet i dag, er de to artikler, der henvises i samrådsspørgsmålene.

I den ene artikel kan vi læse om indretningen af Region Midtjyllands patientkontor.

Jeg vil gerne vende tilbage til dette spørgsmål til sidst i min tale, men lad mig allerede nu gøre det helt klart:

Vi har patientrettigheder af en grund. Og det siger sig selv, at patienter skal have mulighed for at gøre brug af deres rettigheder.

Alt andet er uacceptabelt, og det bør være indlysende.

I den anden artikel bliver der sat spørgsmålstegn ved, om regionerne lever op til delaftalen, som vi, regeringen, Danske Regioner og Sundhed Danmark, har indgået sammen.

Det, vi er enige om i delaftalen, er, at der fortsat forventes at være en særlig høj privat aktivitet i 2023. Konkret står der i aftalen, at det skal være ”i omegnen af 2022-niveau”.

Det er vi enige om, fordi en del af løsningen med at få nedbragt ventelister er en fortsat høj anvendelse af den private kapacitet.

Jeg kan konstatere, at de seneste tal fra Danske Regioner viser, at der samlet set i de første 8 måneder af 2023 er henvist 12 % flere patienter til privathospitaler end i samme periode sidste år.

Jeg synes, at det understreger meget godt, hvad jeg har kaldt en ”noget for noget” aftale.

Fordi der er et stort træk på den private kapacitet, er aftaleparterne enige om, at regionerne i en periode skal have lavere afregningstakster.

Der skal være råd til fortsat at henvise et højt niveau af patienter til det private. Samtidig med at vi får opbygget kapaciteten og øget aktiviteten på de offentlige sygehuse.

Det er vores aftale, og den skal parterne selvfølgelig leve op til.

[Hvordan vil ministeren sikre, at ledig kapacitet hos det private udnyttes?]

Når det er sagt, så synes jeg også, at det er nødvendigt at se på, om vi kan gøre noget bedre.

Hvordan vi kan sikre, at et samlet sundhedsvæsen med både offentlige og private sygehuse bidrager til at afhjælpe udfordringer med ventetider.

I delaftalen var vi enige om, at vi ville nedsætte et forum med deltagelse af Sundhed Danmark, Danske Regioner og Indenrigs- og Sundhedsministeriet.

Jeg kan oplyse, at der før sommerferien blev afholdt et sættemøde med parterne på embedsmandsniveau, mens der i august 2023 er aftalt et kommissorium for forummet.

Yderligere har jeg personligt holdt møde med Sundhed Danmark i august.

Og jeg har efterfølgende haft møde med både Sundhed Danmark og Danske Regioner.

På mødet har jeg slået fast, at det afgørende for mig er, at begge parter leverer på den aftale, som vi har indgået.

Og hvis der er områder, hvor samarbejdet kan gøres bedre mellem regionerne og privathospitalerne, så har jeg opfordret til, at man sætter sig sammen og løser det.

Konkret er der en dialog mellem parterne om tal og data.

Jeg har opfordret til, at dialogen fortsætter, og at der følges op med ministeriet på næste møde i det forum, der er blevet oprettet på baggrund af delaftalen.

Mødet afholdes før efterårsferien, og parterne er blevet inviteret.

[Akutplan og målsætninger]

At ventelisterne skal være normaliseret inden udgangen af 2024 er en af tre målsætninger, som regeringen og Danske Regioner var enige om, da vi indgik aftale om en akutplan.

I regeringen har vi prioriteret 2 milliarder kr. frem til 2024 til arbejdet med akutplanen.

Jeg følger udmøntningen af akutplanen tæt.

Danske Regioner udarbejder kvartalsvise statusredegørelser, hvor vi følger op på fremdriften. Den seneste er offentliggjort i går.

Siden akutplanen trådte i kraft er der blevet gennemført flere operationer i det danske sygehusvæsen, og det viser sig nu i et mindre fald i ventetiderne.

Jeg holder i den forbindelse møder med regionsformændene samt Danske Regioner.

Jeg havde senest møde med regionsformændene i går.

På mødet har jeg gjort mine forventninger til regionerne klare: Vi skal udnytte den samlede kapacitet i sundhedsvæsenet bedst muligt.

Og det er vigtigt, at den øgede aktivitet fastholdes, så vi hurtigst muligt kan give patienterne kortere ventetid til behandling og hurtig udredning.

[Overholdelse af patientrettigheder]

Så er der samrådsspørgsmålet om patientkontoret i Region Midtjylland.

Mit ministerie har til brug for samrådet indhentet bidrag fra Region Midtjylland.

Her fremgår det, at patientkontoret i 1. halvår af 2023 har haft en normal svartid på henvendelser på ca. 5-og-en-halv hverdage.

Og en tredjedel af sagerne, der omhandler det billeddiagnostiske område, har hele året, også over sommeren, været besvaret indenfor 1-2 hverdage.

For de øvrige sager var der en let stigende svartid op imod sommerferien.

Regionen oplyser, at det bl.a. skyldes, at flere af patientkontorets medarbejdere understøttede og sparrede med hospitalsafdelingerne om Sundhedsstyrelsens præcisering af reglerne på kræftområdet.

Dertil oplyser regionen, at patientkontoret havde ekstraordinært mange sager i løbet af sommerferien, hvilket kortvarigt skabte en ophobning.

Regionen oplyser dertil, at ventetiden efter sommerferien igen er faldende. Og at der pt. er en svartid på ca. 3 hverdage. Henvendelser om det billeddiagnostiske område afvikles fortsat indenfor 1-2 hverdage.

Det siger sig selv, at patientkontorer selvfølgelig ikke må være flaskehals for, at patienter de facto ikke kan gøre brug af deres patientrettigheder.

Og jeg har selvfølgelig en forventning om, at regionerne tilrettelægger deres drift, så patienterne kan gøre brug af deres rettigheder. Det er et ansvar, de skal løfte.

Det afgørende for mig er, at patienter skal være sikre, at de får et tilbud om at blive henvist til udredning eller behandling i det private, når de har krav på det.

Jeg har på mit møde med Sundhed Danmark og Danske Regioner indskærpet, at regionerne skal blive bedre til at understøtte og hjælpe patienter, der har brug for vejledning om deres rettigheder.

Vi kan ikke forvente, at alle patienter i sundhedsvæsenet kender deres rettigheder til punkt og prikke, men jeg forventer, at patienter får den hjælp og vejledning, som de har behov for.

Det gælder uafhængigt af, at vi har indgået aftaler om en akutplan, en delaftale eller om vi har ventelister i sundhedsvæsenet.

Det handler om, at patienter har nogle rettigheder i Danmark,
som skal overholdes.

Tak for ordet.